

Innspill til Strømnettutvalget fra Region Kristiansand IKP

Kraftoverskuddet på Sørlandet gir muligheter til store nyetableringer og til utvidelse av eksisterende næringer med stort behov for elektrisk kraft. Samtidig er det få tilknytningspunkter til sentralnettet hvor bedriftene kan hente ut nødvendig kraft, og det er både kostbart og tidkrevende å få etablert kraftinfrastruktur.

Beskrivelse av situasjonen:

Halvparten av Norges kraftoverskudd kommer fra fornybar vannkraft fra Agder. Industrien på Agder bruker i dag rundt 5 TWH, mens kraftoverskuddet vårt er estimert til å være på 7-8 TWH.

Prosjektet for å etablere Morrøys batterifabrikk har tydeliggjort utfordringen med å få tilgang til dette overskuddet. Flere aktuelle områder for etablering ble ekskludert fra konkurransen da det ble for kostbart å kople området til sentralnettet. Nye industrimuligheter viser oss at tilgangen på strøm er en utfordring.

Eksempelet Agder næringspark

6MW tilgjengelig kraft igjen i Agder næringspark:

- Behov for mer kraft til eventuelle nyetableringer
- Ikke pr i dag mulig å fremskynde utbygging uten at det er kundeutløst utbygging eller er utløst av økt etterspørsel i alminnelig forsyning
- Nettselskapet kan ikke etter dagens regelverk bygge ut fra eget eget tiltak
- Behov for rammevilkårjustering for å kunne bygge ut i forkant av behovet

Ny, kjent etablering tar 5-7 år pluss evt klager på 1-2 år:

- Over 15 km - følger saksgang B:
- Forhåndsmelding og høring 1 - 1,5 år
- Utredning og konsesjonssøknad 1-2 år (men mye kø)
- Konsesjonsutredning (MTA plan)
- Prosjektering, anbudsprosess og bygging
- Kostnad for utbygger ca 1 mill pr MW pr trafostasjon og 1 mill pr km linje pr MW

Behov for planlegging og utbygging i forkant av det konkrete behovet fra en bestemt kunde. Nettselskap jobber med konkrete tilknytnings og utbyggingssaker for å dekke et stort behov for kraft til næringslivet. I tillegg planlegges det for vedlikehold og fornyelse av eksisterende anlegg.

Nettselskapet har leveringsplikt og plikt til å bygge ved konkrete forespørsler om tilknytning. Nettselskapet kan ikke i dag av eget tiltak fremskynde utbygging av regionalnett til et område uten at dette er en kundeutløst utbygging eller er utløst av økt etterspørsel i alminnelig forsyning.

Behov for forenkling av prosesser og økt saksbehandlerkapasitet

Dersom linjen er lengre enn 15 km går saken etter "Saksgang B":

Nettselskapet, etter å ha planlagt og kartlagt ulike mulige traseer, sender forslaget til NVE for forhåndsmelding. NVE legger planene ut på høring, denne prosessen kan ta 1-1,5 år

Når svar fra NVE foreligger, starter prosessen med konsesjonssøknad. Dette tar 1-2 år, også avhengig av saksbehandlingskø. Etter konsesjon er gitt, følger konsekvensutredning (miljø og transport plan) og eget vedtak fra NVE. Samtidig skal det prosjekteres og etter hvert bygges.

Det tar mellom 5 – 7 år å bygge nye lange linjer på dette nivået. Ved klager (det er klagemuligheter for mange instanser på flere trinn i prosessen) kan det ta flere år i tillegg.

Behov for tilstrekkelig og forutsigbar finansiering

De store nettinvesteringene over år er betydelige og finansiering av disse kan etter hvert bli vanskelig, selv om disse er kundeinitierte.

Når det gjelder anleggsbidrag må en ny kunde regne med å bære en andel av kostnadene tilsvarende hans bestilte effekt. Normalt utgjør det ca kr 1 mill pr MW pr trafostasjon og i overkant kr 1 mill pr km linje pr MW. Det er kostbart å få etablert kraftinfrastruktur.

Region Kristiansand ønsker:

At det legges til rette for energiforedlende virksomhet og at kraftforsyning sikres til eksisterende og nye næringsområder gjennom økt nettkapasitet til dagens næringsområder i regionen og ved utbygging av transformorkapasitet på de viktigste knutepunktene i Agder (avkjøring).

På samme måte som vi har fått en raskere veiutbygging gjennom Nye Veier, trengs en tilsvarende satsing på ny infrastruktur for strøm.

Region Kristiansand møter gjerne utvalget for å beskrive behov og ønske om løsning.

Oppsummert

Kommunene ønsker at nettselskapene kan bygge mer nett i forkant av det konkrete behovet, at prosessen tar kortere tid og at det etableres ordninger for tilstrekkelig og forutsigbar finansiering.